De danske Baptistmenigheders

Forenings-Konferents,

holdt i den jetzmarkske Menighed

den 30te Juni og 1ste og 2den Juli 1870.

Et Udtog af Protokollerne i Konferentsens Møder.

Nakskov.
Trykt i Pedersens Bogtrykkeri.
1870.

Konferentsens Aabning.

De danske Baptist-Menigheders aarlige Konferents afholdtes i den jetzmarkske Menighed den 30te Juni, 1ste og 2den Juli 1870 og tog sin Begyndelse den første Dags Morgen Kl 8. Den nævnte Menigheds Forstander, Eskild Jensen, aabnede Mødet, idet han lod afsynge den 462. Psalme i „Troens Stemme", læste den 147 Davids Psalme og holdt Bøn, hvorpaa han med nogle faa Ord bød de forsamlede Brødre og Søstre velkomne.

Konferentsen ordnede sig derpaa ved at vælge Br. Søren Hansen til at lede Forhandlingerne og Laust Jakobsen og Niels Larsen til at nedskrive dem. Man optog en Fortegnelse over de Afordnede, som havde indfundet sig.

Aalborg: Lars Jørgensen, Jens Christensen Bach og Jakob Nielsen Petersen; Kjøbenhavn: Struve og J. Køhner; Hals: Christen Larsen og Christen Christensen; Jetzmark: Eskild Jensen, Simon Krogh, Jens Christian Jensen og Lars Albertsen; Langeland: Anders Madsen Hansen; Løgstør: J. Sandberg; Lolland: Niels Larsen; Sipperup: Niels Hansen; Vandløse: Lars Henriksen; Frederikshavn: Niels Larsen og Jens Chr. Sørensen. — Af Gjæster havde mange Brødre samt endeel Søstre, deriblandt to fra Veile og nogle fra Løgstør-Egnen, indfundet sig.

Først afgave de ordnende Brødre en Beretning angaaende deres Virksomhed i det sidste Aar. Kun een Gang var en af disse Brødre blevet kaldt til en Menig-

bed, nemlig Slagelse, for at ordne et vanskeligt Anliggende, og dette lykkedes ved Herrens naadige Bistand. De ordnende Brødre nedlagde nu som sædvanlig deres Embede.

Beretninger angaaende Missionærernes Virksomhed og Menighedernes Tilstand.

S. Hansen: Da Guds Riges Udbredelse altid er det, der interesserer os mest, saa tænker jeg, at vi først ville tale om Missionen og hvad der henhører til den; dog er det vel bedst, at vi førend vi gaae videre ind paa denne Sag, høre lidt fra de forskjellige Missionsmarker. Maaskee Missionærerne ville først meddele os Noget om deres Virksomhed.

Brødrene P. P. Smidt, Laust Jakobsen og S. Hansen afgave kortfattede Beretninger angaaende deres Virksomhed i det sidste Aar, hvorpaa Forstanderne og Lærerne meddeelte Noget om Menighedernes Tilvext og Tilstand. Af alle disse Beretninger fremgik det, at Fred og Enighedsstede i alle Menigheder. Nogle af dem havde ogsaa havt nogen Tilvæxt, og somme havde endog temmelig gode Udsigter til Fremgang. Paa andre Steder derimod var det meget tørt, deels foranlediget ved Mangel paa Arbeidere og deels derved, at Medlemmerne boe saa adspredte, hvilket gjorde en Sjælepleie meget vanskelig. Skjønt man rundtom i Landet mødte Modstand fra de kirkelige Partiers Side, havde man dog flere Steder erholdt aabne Døre for Sandheden, og man haabede, naar disse ret kunde blive benyttede, at høste gode Frugter for Guds Rige. Hvorledes disse Døre vare blevne benyttede i det sidste Aar, bevistes blandt Andet deraf, at Br. Schmidt havde holdt 491 Forsamlinger og Laust Jakobsen 250.

I flere Menigheder havde man oprettet Hverdagsskoler, og mange Steder havde man Søndagsskoler, som vare lovende for Fremtiden.

Ved alle disse Efterretninger fik man det Indtryk, at Herren endnu er med os, men at han fremdeles opfor-

drer os til forøget Anstrængelse og Nidkjærhed, især i Henseende til at bede og give for hans Riges Udbredelse. — Disse Bemærkninger kunne være tilstrækkelige, da de forskjellige Beretninger udførligt ere meddeelte i Evangelistens Nr. 7 og 8 for dette Aar.

Slagelse og Hals Menigheders Mangel paa Lærere.

Br. Niels Hansen, som afgav Beretning angaaende Menigheden i Slagelse, fremhævede, at denne Menighed havde Mangel paa Lærere, især siden Christian Hansens Død og Talerens, N. Hansens Bortflytning til Sipperup. Han, den Sidstnævnte, besøgte den rigtignok en Gang om Maaneden, men da han havde 5 Miil til dens Forsamlingssted, medtog det altid tre Dage af hans Tid; han kunde derfor ikke yde Medlemmerne den fornødne Opbyggelse. Det var derfor, han havde den Begjæring fra Menigheden til Konferentsen, at den maatte overlade Menigheden Søren Hansen til Forstander, og hvis dette ikke kunde lade sig gjøre, at han da idetmindste maatte opholde sig hos den en Maaned imellem.

Christen Larsen bemærkede dertil, at Hals Menighed ogsaa trængte til en Forstander siden Christen Nielsens Død.

Sandberg sagde, at en Forstander burde være det med Flid, og det kunde han neppe, naar han blot var der en kort Tid imellem.

Simon Krogh foreslog, at lade Søren Hansen antage sig de to Menigheder, Slagelse og Hals, som Hovedpunkter for hans Virksomhed.

Dette blev understøttet og endelig besluttet af Konferentsen.

Mødetiden for de følgende Dage fastsattes, hvorpaa der blev sluttet med Bøn af S. Hansen.

Andet Møde Kl. 2½, Psl. 324 og Bøn af P. Schmidt.

Beretninger aflagdes angaaende de Menigheder, der ikke vare repræsenterede. Br. Schmidt meddeelte Noget om Tilstanden paa Fyen, bl. A., at han havde døbt en Pige, hvis Broder, ikke hørte til en Menighed, skjøndt

han var Baptist. Schmidt havde ved denne Leilighed anmodet Broderen om at slutte sig til Menigheden i Oure og kun villet døbe Søsteren under den Betingelse, at hun sluttede sig til samme Menighed. Dette vare de begge gaaede ind paa. Ved denne Leilighed førtes Talen hen paa, at

Missionærer, som paa deres Reiser finde Sjæle, der ønske Daab, bør fremføre dem for den Menighed, som de bve nærmest ved.

S. Hansen berettede om Personer, som vare døbte af Missionærer, uden at de vare blevne forbundne med nogen Menighed. Saadant fandt han var et Misgreb. Hvis de paa deres Missionsreiser møde den Glæde, at Nogen blev omvendt ved deres Virksomhed og ønskede Daab, saa burde de fremstille dem for den Menighed, som de boede nærmest ved, eller for en anden, som det bedst egnede sig.

En Broder bemærkede, at Philippus døbte Kammersvenden, uden at han blev ført til nogen Menighed og troede, at man endnu kunde gjøre noget Lignende.

Dette blev ogsaa indrømmet. Naar man døbte Personer i et fremmed Land, hvor der ingen Menigheder vare, eller dersom En kom fra et fremmed Land, blev døbt og drog saa atsted igjen, da maatte man selvfølgelig undlade at forbinde Saadanne med nogen Menighed; men hvis den Døbte befandt sig i Nærheden af en Menighed, eller blev, hvor han var døbt, saa burde han slutte sig til en Menighed og navnlig den, der var nærmest. Dette maa betragtes som Konferentsens almindelige Mening.

Bidrag til Missionen.

Køb ner taler om, hvorledes en Mand i Tydskland, som ydede os en saa rig Hjælp til Missionen, har sat sit Gods til ved at hjælpe Andre, og troer, at vi have Aarsag til at skamme os for ham i Henseende til Opoffrelse for Guds Rige; thi naar han kunde bringe et saadant Offer, hvad burde saa ikke vi gjøre? Det

bliver nu et Spørgsmaal, om Menighederne ere af den Mening, at de tre Missionærer, som ere ansatte, skulle høre op med deres Virksomhed eller om de skulle vedblive den. Da jeg er af den Mening, at de skulle vedblive deres Virksomhed, saa har jeg ladet indrykke et Stykke i Evangelisten, som jeg haaber, Alle have læst. Jeg tillader mig endnu at sige: Der kommer en Dag, da Christus vil drage os frem for sig, og jeg frygter for, at Mange da ville blive tilskamme, fordi de ikke have tjent ham med deres Gaver og Gods. See vi hen til Jødernes talrige og kostbare Offere, og at de tre Gange om Aaret skulde møde i Jerusalem, at de ofte havde deres Familie med, og at de ikke maatte komme tomhændede, foruden at de maatte give Herren Tiende af Alt og give Slip paa hvert syvende Aars Grøde, saa finde vi, at de havde særdeles store Udgifter til Guds Sag. Naar de skulde gjøre alt dette, saa er Spørgsmaalet, hvad vi ere skyldige at gjøre. Have vi ikke Forpligtelser mod Gud saavelsom hine? Jo, i Sandhed! og skjøndt disse ikke skulde udføres paa den Maade, som de udførte deres, saa bør vi udføre dem paa en anden. Hvad de skulde gjøre, skulde være Taksigelser for store Velgjerninger. Nu kommer det an paa, om vi have mere eller mindre at takke for end de, og det troer jeg vi have ikke behov at drøfte længe. Ethvert Guds Barn er overbeviist om, at vi have meget Mere at takke for. Gud havde ført dem ud af Ægyptens Trældom og gjort dem rige, dette havde de at takke for; men han har gjort langt mere for os. Han har skjænket os en korsfæstet Jesum. Vi skulle altsaa have mere Hjerte for ham, og hvor der er mere Hjerte for ham, der er ogsaa mange Gaver.

Lad os dernæst sammenligne Brugen af Gaverne den Tid og Brugen af dem nu for derefter at bestemme Nødvendigheden. Fordum udfordredes Gaver til at underholde Præsteskabet og Tempeltjenesten, nu udfordres der Bidrag til Udsendelsen af Missionærer, at udvidende

Syndere kunne faae at vide, at Jesus er kommen til Verden for at frelse dem; at fortabte Sjæle kunne faae Budskabet om Jesus at høre. Hvad er der da videre at drøfte desangaaende? Intet! Vor Opretholdelse af hiin Gudstjeneste, og hvad der dengang skulde gjøres efter Guds Befaling, nødvendig, saa er vor Gave meget mere nødvendig. Vi ere rigtignok ikke under Loven, men under Naaden; men netop derfor børKjærligheden nu tvinge os til at gjøre saameget desto mere. Meningen kan ikke være, at vi skulle give mindre, men at vi skulle give mere, for at vor Kjærlighed kan vise sig stærkere hos os. Hiin Hjælp fra Tydskland har Gud ladet falde bort, fordi han vil formere Kjærligheden hos dem, der elske ham. Jeg troer derfor ikke, at vi behøve at afskedige de tre Missionærer. Vi kunne, Gud til Ære, nok understøtte dem.

En Broder bemærkede, at selv om Halvdelen af Medlemmerne ikke kunde forhøie deres Bidrag, saa vilde Pengene let komme ind, naar den anden Halvdeel forhøiede deres Bidrag til Missionen med 2 Mk. om Aaret.

Flere Brødre udtalte sig nu angaaende denne Sag. Nogle vare forvisfede om, og andre haabede, at Pengene nok vilde komme ind.

Køb ner minder om den fattige Enke, hvis Forhold gjorde et dybt Indtryk paa Jesus. Han siger, man maa kunne undvære Noget for Herrens Skyld og anbefaler Fornegtelsen af Smaating i Klæder, Husgeraad, Spiser og deslige.

Følgende Forslag: **De herværende Brødre tage den Beslutning at henvende sig til Menighederne med den Opfordring at anstrænge sig til det Yderste for at yde kraftig Hjælp, at de tre Missionærer kunne forblive i deres Missionsvirksomhed, især da alt kan naaes, naar Halvdelen af alle Danmarks Baptister yde et forhøiet Bidrag af 2 Mk. aarlig til Missionen,** blev eenstemmig antaget.

Man talte derpaa noget om

Søstremissionen.

Søstrene fra Veile, hvor nævnte Mission har sit

Hovedsæde, berettede, at den aalborgske, den jetzmarske og den løgstørske Menighed havde bidraget til den, og at Vandløse Menighed havde lovet at komme den til Hjælp. Herved havde de Haab om at kunne fortsætte deres Virksomhed.

S. Hansen mindede om, at visse Kvinder klagede over, at deres Mænd ikke tillode dem at yde Bidrag til Missionen. Han advarede Mændene for slige Forbud. Den største Straf man kunde paalægge Nogen var, at han ikke maatte foretage sig Noget. Han fortæller om en Karl, som gjerne dovnede Tiden hen. Hans Husbond lagde Mærke til dette og paalagte ham tilsidst, at han slet ikke maatte bestille Noget. Dette blev Karlen dog snart kjed af, saa at han bad om at faae Lov til at arbeide igjen. — Vist er det, at Hvo karrigen saaer, skal og karrigen høste Jesus seer til, hvad og hvorledes vi give. Det gjorde han fordum, og det gjør han endnu. Vi maae derfor see til at give mere og mere. Ikke blot Toppen af Skjæppen, Smulerne, der falde af Bordet eller Bundfaldet; og Mændene bør lade deres Kvinder være deelagtige i denne Gavmildhed.

Købner fortæller, at Menigheden i Memel gav et godt Exempel for alle andre. Naar dens Søstre havde lidt Tid tilovers, saa arbeidede de strax for at tjene et Par Skilling til Herrens Sag.

Sandberg mener, at naar Konen staaer i det rette Forhold til Manden, saa faaer hun nok Penge af ham til Herrens Sag. Ivrigt burde Enhver handle efter sin Overbeviisning og sin Samvittighed.

Traktatsagen.

L. Jakobsen spørger om, hva det bliver til med de nye Traktater, som der blev talt om ved den sidste Konferentse.

S. Hansen: Jeg har oversat nogle og sendt Br. Købner dem til Gjennemlæsning.

Købner svarede, at han formedelst Psalmebogen ikke havde havt Tid til at gjennemlæse dem; men nu haabede han, at det snart kunde skee.

Man gik derpaa over til at tale om

Uddannelsen af unge Mennesker til Missionsgjerningen.

En Broder fremhævede, at det var godt at tage unge Brødre, som man haabede kunde blive Missionærer eller Prædikanter, med ud paa Missionsmarken, at de lidt efter lidt kunde øve sig i at forkynde Ordet.

Køb ner meddeelte, at han havde skrevet til Sekretæren for Baptist-Unionen i Amerika og bedet ham om 500 Dollars til den paatænkte Misonsskole, men han havde endnu ikke erholdt noget Svar.

En Broder troede, at den praktiske Underviisning var bedre end den theoretiske.

L. Jakobsen siger, at en saadan praktisk Underviisning, som den Jesus gav sine Disciple, idet han baade tog dem med sig omkring, af og til udsendte dem at prædike og saa atter tog dem til en Side eller i Centrum for at underviise dem lod sig neppe udføre hos os.

Da Br. Køb ner agtede at reise til England til Foraaret for at kollektere til Kapellet i Kjøbenhavn, og vi desuden havde Mangel paa de fornødne Midler til Iværksættelsen af en saadan Skole, blev der talt om, at de Brødre, som ønskede at komme paa en Missionsskole, maatte enten tage til Hamborg, hvor der agtedes paabegyndt en saadan Missionsunderviisning til Efteraaret, eller ogsaa til Stokholm, hvor der stedse blev givet svenske Brødre Underviisning. Det meddeeltes derpaa, at et Par Brødre agtede sig til Hamborg og et Par til Stokholm.

Psalmebogs-Overskudet

Køb ner: Ved Konferentsen ifjor blev det bestemt, at jeg skulde skrive til Br. Oncken om at tilbagegive os Forlagsretten paa Psalmebogen. Dette var han ogsaa villig til. Det blev dengang tillige bestemt, at jeg skulde besøge Menighederne for at tigge til Kapellet. Nu, da vi ikke faae flere Penge fra den Ven i Tyskland, har jeg for ikke at hindre rigelige Gaver til Foreningskassen, besluttet ikke at kollektere til Kapellet i Kjøben-

havn, men at gjøre en Kollektreise til England. Da nu vor Menighedskasse paa Grund af vore svære Udgifter, hidrørende fra Kapellet, er tom, saa beder jeg om at faae det Overskud, som der vil blive paa Psalmebogen, til Medigheden i Kjøbenhavn. Dette blev med Glæde bevilget.

Sjæleforg.

Køhner: Jesus byder sine Disciple at øve Sjæleforg. Men har til alle Tider indseet Nødvendigheden af, at Jesu Faar faae deres Føde og Pleie; men hvorledes dette bedst skal udføres, er ikke let at sige. Dog see vi klart, at to Ting skulle gjøres. Først skulle de røgtes, det vil sige, de skulle have deres Sjælenæring. Dernæst skal hver Enkelt passes og pleies. Faar og Lam kunne faae deres Føde ved at græsse paa engang; men de maa passes og pleies hver for sig. Der maa passes paa hvert Enkelt, at det ikke bliver sygt, og naar det er blevet det, at det da bliver kurert igjen. I Henseende til det førstomtalte, bør man gjøre Forskjel paa Troende og Vantro. Til de Vantro bør man blot tale Lov og Evangelium, Andet kunne de ikke forstaae, om end Lyset ovenfra begynder at dæmre i deres Mørke, og Andet have de ikke behov. De skulle have at vide, at de ikke kunne blive salige paa deres Indbildnings Vei; men at de bør omvende sig og tro. Det Øvrige i Guds Ord er for Guds Børn, og Intet af det Alt er uvigtigt. Hvad der hører til Guds Børns Pleie, maa jo være saare vigtigt. Jeg skal ikke nægte, at der ere Ting, som ofte synes at gjentages i Skriften; men Saadant skeer for at lægge os Vigtigheden af Sandheden paa Hjerte. Det er derhos min Overbeviisning, at selv næsten ligelydende tilsyneladende eensbetydende Steder i Almindelighed dog indeholde forskjellige Sandheder, eller samme Sandheder belyste fra flere forskjellige Sider. Man bør derfor ikke prædike Et og det Samme over forskjellige Steder i Skriften. Det er vel nødvendigt hver Gang at oplyse Stedets Sammenhæng med de store gjennemgaa-

ende Sandheder, som findes i Skriften allevegne, men over ethvert Sted i Skriften maa der saa prædikes noget Særegent, som ikke ligger i noget andet Sted og derfor ikke kan og ikke skal presses ud af noget andet. En Prædiken, som ligesaagodt kunde holdes over flere andre Texter, duer ikke. Guds Barn bør høre Forklaringen over Guds Ord; de bør føres ind i det altsammen. De, som Herren har givet dette Hverv, bør ikke være overfladiske; de bør trænge dybt ind i Ordets Indre. Alt, hvad man foretager sig i det Jordiske, bør være grundigt, hvor meget mere, hvad man foretager sig i det Aandelige. Man finder ingen født Skræder eller Skomager; de maa lære deres Haandværk. Saaledes ogsaa med Avlsbruget og andre Ting. Men er det fornødent at lære det Jordiske, før man kan det, da er det langt mere fornødent at lære det langt Vigtigere og Vanskeligere, at forstaae og at fortolke Guds Ord. Vi bør grunde derpaa Dag og Nat og bede om Oplysning. Disse to Ting maa følges ad. Vi maa først være trængte ind i Guds Ord og have forstaaet dette, før vi kunne veilede Andre. Den, der troer om sig selv, at han er klog, og mener, det er en let Sag at fortolke Skriften, han viser, at han Intet veed. For at kunne lære Andre, maa man selv have lært; men førend dette kan skee, maa man indsee sin Uvidenhed.

I Henseende til det andet Punkt, at vogte eller pleie hvert enkelt Christi Faar, da troer jeg, at der gjøres et stort Misgreb. Man har troet, at Forstandere og Lærere ere de Mænd, der alene skulle øve Sjæleforg. Det er ogsaa deres helligste Pligt at gjøre det; men det er ikke Herrens Mening, at de alene skulle gjøre det. Enhver skal have Omsorg for sin Broders Sjæl; Alle skulle gjensidig øve Sjæleforg. Naar vi bedre forstode, hvad der ligger i Jesu Ord, da han toede sine Disciples Fødder, og at det, hvad der bestandig maa bortjernes, er det Støv af Synd, der stedse hænger ved dem paa deres Vandring gjennem Livet, saa skulde vi bestandig bøie os ned i Kjærlighed for at to hverandres Fødder, det vil

sige øve en Tjeners Gjerning ved gjensidig Sjæleſorg. Jeſus ſiger: jeg haver givet Eder et Exempel, at ligeſom jeg gjorde Eder, ſkulle ogſaa I gjøre! Jeg troer, at naar dette ret blev begrebet, ſaa vilde der være mindre Sjæleſygdom iblandt Guds Folk, end der er; ſaa vilde det være anderledes, naar Forſtanderen kom og ſpurgte: hvorledes har Du det, min Broder? Man behøvede da ikke at pudſe Et og Andet og at vende den gode Side ud; man vilde viſe ſig, ſom man er. Da jeg var en Dreng og var hjemme i Odenſe, kom Inſpektøren for Kavalleriet engang om Aaret for at eſterſee Vaaben og Munderingsſtykker i hvert Dragonregiments Munderingskamre. Hver Gang man nu vidſte, at han vilde komme, blev der pudſet i Forveien, og alt det gamle Skramleri, det Lappede og Urene blev bragt ind i et ſkjult Kammer. Alt dette kunde jeg ſaa godt ſee, da der juſt var et Munderingskammer i Huſet, hvor jeg blev opfødt. Men ſaaſnart Inſpektøren var borte, vandrede alt dei Skjulte tilbage til Munderingskamret. Saaledes gaaer det ofte, naar Forſtanderen kommer og ſpørger: „Naa, kjære Søſter, hvorledes har De det?“ „Aa Tak, ganſke godt“, lyder ofte Svaret; „ſæt dem ned, kjære Broder, mens jeg laver dem en Kop Kaffe.“ Kommer man endelig til Sjælens Anliggender, ſaa ſeer Alt ſaa herligt ud; dog neppe er Forſtanderen borte, ſaa er Alt ved det Gamle igjen, og Sagen er lige daarlig. En anden Broder eller Søſter derimod kan bedre opdage Feilen og rette den. Ting, ſom Forſtanderen ſlet ikke faaer at ſee, ſaaer andre Brødre lettere at ſee og bør da være paa deres Poſt med at rette og paaminde.

Struve: Jeg har været Menighedstjener i Kjøbenhavn i mange Aar og har ofte fundet, at der ere Sødſkende, ſom ikke tør udtale ſig; thi førſt maa de have Tiltro til den Broder, ſom beſøger dem, og ſaa maa Aanden tvinge dem til at aabenbare deres Hjertes Tilſtand. Mange, ſom i Førſtningen have aabenbaret deres indre Tilſtand, have hørt op dermed, fordi de bleve miskjendte,

stødte tilbage eller maaskee en Gjenstand for den Andens Omtale istedetfor at blive trøstet eller formanet paa tilbørlig Maade. Paa deres Sygeleie har jeg besøgt Mange, som endnu ikke havde fundet Jesus; men som byggede paa Følelser eller andre Ting. Jeg har altid viist Saadanne hen til Jesus og sagt dem, at de skulde bringe Gud Jesum og intet Andet. Jeg har sagt dem, vi bør ikke see paa, hvad vi have gjort, men paa Jesus, og paa hvad han har gjort. Jeg har sagt: Vil Du sætte Noget til ham? Nei, han har lidt for Dig; lad det være Dig nok! En Mand klagede for mig, at han havde en saa liden Tro. Jeg sagde til ham, at han dog havde Jesus heelt, ikke halvt, selv med den svageste Tro, og han blev lykkelig og døde salig. Selv har jeg faaet Sjæleføde paa samme Maade.

A. M. Hansen: Jeg er glad ved, at Br. Køhner har bragt denne Gjenstand paa Bane. Christus siger til Petrus: vogt mine Lam, vogt mine Faar! Dette skulde være alle Guds Børns saligste Opgave. Det er rigtignok Forstandernes første og fornemste Pligt; men hvorledes skulde de overkomme dette, naar ikke Medlemmerne tage Deel deri. I Henseende til at vogte Faarene, bør der paasees, at de blive paa de rette Græsgange, og ikke gaae, hvor de let kunde tage Skade, geraade i allehaande falske Retninger og Særheder. De bør holdes borte fra Løgnens giftige Urter, som fordærve Sjælen. De maae vogtes for Ulvene, som ikke spare Hjorden; de maa vogtes for Saadanne, som tale forvendte Ting for at drage Guds Børn efter sig. Der gives nu saa mange falske Lærdomme og saamange daarlige Bøger med vildledende Grundsætninger, at det bliver vanskeligere at finde den rette Føde, naar man ikke ene og alene holde sig til Biblen. At holde Christi Faar og Lam paa Sandhedens sunde Græsgang, bør vi især bestræbe os for.

N. Hansen: Jeg troer, at den rette Sjælepleie øves bedst, naar Søskende gjensidig besøge hinanden og altid,

naar de komme sammen, toe hinandens Fødder, det vil sige, trøste, lære og paaminde hverandre.

Køb ner: Som Br. Struve sagde, er det de Sjælesyges halve Helbredelse, naar de ville aabne deres Hjerte for En. Men det kan ogsaa skee, at de, uden at de ane det, kunne lade en Yttring falde, som giver et Blik ind i deres Sjæl, og saa er det den rette Tid at gjøre Kjærlighedens helbredende Forsøg.

S. Hansen taler om Bisperisitationen i Folkekirkens Menigheder. Naar en saadan Mand kommer, er hele Kirken fuld af andægtige Tilhørere. Alle see saa christelige ud, at Biskoppen faaer et godt Indtryk deraf; men det er kun en Maske, der er taget paa. Saaledes gaaer det maaskee ogsaa hos os, at Medlemmerne paatage sig et smukt Ydre, naar Forstanderen kommer; men vi simple Folk, som daglig er hos dem, see bedst, hvorledes Sagerne staae og kunde derfor ogsaa bedre finde Leilighed til at rette Feilene.

Sluttet Kl. 6½. — Kl. 7 offenlig Forsamling af N. Larsen.

Tredie Møde Fredag Morgen Kl. 8. Sang og Bøn og en kort Tale af Lars Henriksen.

Fra den jetzmarkske Menighed fremkom det Spørgsmaal:

Bruge alle Menigheder i Danmark een og samme Maade at prøve Brødre paa, som de agte at benytte til Prædikanter?

S. Hansen: Den almindelige Fremgangsmaade blandt de danske Baptister er den, at naar en Broder har Gaver til at holde Bøn eller maaske til at tale noget om Guds Ord, saa bliver det forelagt Menigheden, om den ikke troer, at denne Broder kan egne sig til at forkynde Guds Ord. Mener Menigheden ogsaa dette, saa bliver det sagt til ham, at Menigheden har valgt ham til at staae paa Prøve, og saaledes begynder han nu sin Gjærning som Prædikant. Denne Fremgangsmaade kan have til Følge, at han forsøger paa at vise sig, og at

braske med sine Gaver, hvorved han bliver kost af Somme, men mishager Andre. Hans Hovmod kan imidlertid spille en slem Rolle og give Anledning til, at man ikke kan bruge ham, men finder, at det er svært igjen at faae ham fjernet fra den begyndte Gjerning. — Der er en anden Maade, som ogsaa bruges enkelte Steder, og som er noget forskjellig fra den beskrevne. En Broder, som nyder Alles Agtelse og Tillid, og som tillige har Gaver til at holde Bøn og til at tale fornuftig med sine Medmennesker om Guds Ord, opfordres afvexlende med Andre til at holde Bøn i Bønmøder og maaskee til at sige et Ord ved andre Leilgheder, f. Ex. ved et Kjærlighedsmaaltid. Omsider anmoder man ham om at lede et lille Bønmøde med nogle faa Søskende, at læse et Stykke op, om Noget falder ham ind, at sige et Par Ord. Dette fortsættes saaledes, og førend han har nogen Anelse om, hvad der skeer, har han allerede bestaaet sin Prøve og vundet Alles Tillid, som En, der er skikket til Lærer. Han bliver nu offentlig valgt til dette Embede og fortsætter saaledes sin Virksomhed. Herved undgaaer Broderen den Fristelse at vise sig og at søge at behage. — Hvis han ikke er skikket til Gjerningen, undgaaer han ogsaa den Ydmygelse at blive afsat.

Køb ner: Den kjøbenhavnske Menighed bruger ikke den første Fremgangsmaade. Brødre med Evner ere først brugte til at tale med Børnene i Søndagsskolen. Jeg har derpaa indbudt Søndagsskolelærerne til at samles en Aften i Ugen for at øve sig i at tale. En af dem talte, og de Andre kritiserede, hvad de havde hørt. Paa denne Maade, viste det sig, hvem Gud havde givet Gaver til at prædike. Vi sætte ikke Nogen ved en Menighedsbestemmelse paa Prøve, men lade en begavet Broder træde frem saa uformærkt som muligt. De, som have Prædikelyst, bør man være meget forsigtige med, thi denne Lyst er et slemt Tegn. Den, som troer meget om sig selv i enhver Henseende, er den daarligste. Hvo, som mener, at han har en stor Tro, hans Tro er mindst. Det er en

ulykkelig Ting, naar man selv vil trænge sig frem. Heraf skulde man allermindst lade sig strøe Sand i Øinene. En Veltalenhed, som egenlig kun bestaaer i mange glatte Ord, kan være god paa et Rigsdagsvalg. Men vi skulde slet ikke agte paa saadant. Folk med saadan Snakkegave holder jeg ikke af; en heel Strøm af Ord er mig modbydelig. Lader os vælge Saadanne til Lærere, som ydmygt og bestedne kunne sige, hvad der ligger i Texten. Kunne de ikke holde en lang Tale over et Vers, saa lad dem hellere sige Noget over flere Vers; men ikke formegen Snak, især i Førstningen. Det vilde være godt og til stor Velsignelse, om nogle af Lærerne kom sammen til et Slags Bibellæsning. Alt, hvad der kan befordre Hovmod, maa man omhyggelig modarbeide; thi Hovmod er det Skrækkeligste af Alt, hvad der kan fordærve et Guds Barn.

Sandberg: Det var ønskeligt, at Missionærerne, som reise omkring, vilde foranstalte saadanne Bibelmøder med Lærerne, især paa de Tider, naar de ikke kunne faae Forsamlinger.

A. M. Hansen: Det, at man ikke har været forsigtig nok i Henseende til Valget af Lærere, har bragt os særdeles stor Skade, og det er en Ting, som vi endnu bestandig maa lide under.

Jakob Petersen taler om Nogle, som gik ud at prædike paa egen Haand. Til enkelte Personer talte de ikke om vor Herre, men derimod vilde de prædike i Forsamlinger.

Køhner: Det er vanskeligt at tale til en Enkelt; derved høster man ingen Ære; men i en stor Forsamling, der kan man høste Ære.

S. Hansen: Da den aalborgske Menighed havde staaet i 16 Aar, og dengang indbefattede alle Baptister i Jylland, havde den allerede udelukt 30 Lærere. Det er nu vel sandt, at Satan sætter mest an paa Lærerne, men de maa ogsaa have bedre Vaaben mod ham end Medlemmerne ialmindelighed. Valget af saamange Lærere er

i og for sig noget særdeles Fordægtigt. Det er forunderligt, at somme Menigheder kunne faae saa mange Lærere. Den Hamborgske og flere andre have altid saa. Det gaaer let at faae en Lærer ansat, men det er vanskeligt at faae ham afsat; thi selv om han er nok saa daarlig, finder han endda Forsvarere. Man burde nu tage Hensyn til Frugterne af den nævnte Fremgangsmaade, og da Lærernes Duelighed er Noget, der vedkommer alle Menigheder, saa har man i Tydskland taget den Bestemmelse at tilkalde andre Menigheders Lærere eller de ordnende Brødre ved deres Indsættelse.

Købner: Der findes ogsaa Noget i Guds Ord, som taler i den Retning. I de Breve, som ere rettede til Timotheum og Titum, see vi, at Menighederne skulde ikke være ene om Ansættelsen af Lærerne, og at Timotheus ikke skulde lægge Hænderne paa Nogen, fordi Menigheden ønskede det. Kun hvis han efter sit eget Skjøn fandt, at de rette Egenskaber vare tilstede hos en Valgt, skulde han indsætte ham. Den ene Menighed grændser jo op til den anden, og man burde derfor ikke ansætte Nogen paa eget Ansvar.

Struve: Der er Forskjel paa Prøvelsen af Menighedstjenere og Prøvelsen af Prædikanter. Hines Gjerning er i det Ydre og Fordikte; disses i det Indre og Aandelige. Førend En kan ansættes til Tjener, maa han prøves, om han er skikket dertil; men naar En kan kaldes til Lærer, maa han allerede være en prøvet og erfaren Christen.

S. Hansen taler om, at man i vigtige Tilfælde, som angaaae det Timelige, søger Raad hos Andre og spørger sig for. Bør man da ikke ogsaa søge Raad hos Andre angaaende aandelige Ting, for at undgaae de mange Ulemper.

S. Krogh mener, at Forsigtighed kan være god, men at den ogsaa kan overdrives. Han ønsker, at vi maae blive ved vort gamle Praxis, da den anden Fremgangsmaade kun kan anseés som privat.

S. Hansen erindrer om, at Køhner havde sagt, den endelige Afgjørelse maatte altid ligge i Menighedens Haand.

Køhner: Vi ere Alle af den Mening, at Prædikanter bør prøves, og Prøvelsen bestaaer altid deri, at En i længere Tid gjør Noget, som kan bedømmes. Men Maaden at prøve paa kan være forskjellig, og Forskjellen bestaaer deri, at Nogle drage saadanne Brødre, som man holder for begavede, frem paa eengang, medens vi Andre gjøre det lidt efter lidt. Som Forstander maa jeg være istand til lempelig at føre en saadan Broder frem og lempelig at holde ham tilbage, hvis han ikke vinder Bifald. Skal han derimod offentlig sættes paa Prøve, saa maa han ogsaa offentlig afsættes fra Prøven, naar den efter Flertallets Skjøn ikke lykkes, og dette er vanskeligt, ja det kan endog foraarsage stor Skade; thi naar det skal finde Sted, saa kunne Nogle finde paa at forsvare ham, det gjælder om. Man kan lettere finde sig i at faae sine Feil at vide i en lille Kreds eller af en Enkelt, end i at hele Menigheden skal til at bedømme dem.

E. Jensen spørger, om Brevet til Titum er skrevet til en enkelt Mand eller til en Menighed, og om Lærernes Hustruer nødvendigt skulde være troende og i Menigheden.

Køhner: At Brevet er skrevet til Titum selv, ikke til en Menighed, er klart. Skjøndt der ikke er Tale om Lærernes Hustruer, men kun om Menighedstjenernes, forsaavidt de ogsaa ere Tjenerinder, saa bør dog en Biskop vel forestaae sit eget Huus. Dersom altsaa Konen gjør Huset til en Forargelse for Andre, saa bør han ikke være Forstander eller Lærer, selv om han end ellers var nok saa duelig.

S. Hansen fremhæver atter: da Skriften siger, at Christne skulle prøve Alt og beholde det Bedste, saa lader os Alle være enige om at gjøre dette. Lad os være vise og vælge, hvad som bedst er.

Da Alle vare af den Mening, at man burde være særdeles forsigtige ved Anlættelsen af Prædikanter i Frem-

tiden, saa gaves følgende Forslag: „Denne Konferentse tilraader Menighederne paa det meest indtrængende, at bruge al mulig Forsigtighed ved Prøvelsen og Valget af Prædikanter, for at de forgelige Følger, især hidrørende fra Hjertets Hovmod, for at Fald i Lærdom og Livnet kan undgaaes", hvilket blev eenstemmigt antaget.

Ere Forlovelser, som ere indgaaede i vantro Tilstand, bindende, naar den ene af Parterne bliver troende?

C. Jensen: Angaaende denne Sag herster der forskjellige Meninger i Menighederne. Jeg ønsker at vide, hvad der forstaaes ved Forlovelser. Hos Bønderne er det sædvanligt, at en Karl og en Pige forlove sig hemmelig, men hos fornemme Folk sker det sædvanligt offentligt.

S. Hansen: Nogle ere af den Mening, at hvis En, som er forlovet som Uomvendt, bliver omvendt, bør han holde sit givne Forlovelsesløfte, og hvis han ikke gjør det, bør han derfor udelukkes; Andre mene derimod, at hvis han vil gifte sig med sin vantro Forlovede, bør han udelukkes. Han troer, at naar det er en offentlig Forlovelse bør den holdes ved Magt; men er det kun en mellem To, letsindig løs Snak som ikke er bekjendt for Nogen, saa kan det Skete hæves eller tages tilbage.

En Broder meente, at naar Forlovelser vare ret og alvorlig indgaaede, saa burde de holdes, enten de vare hemmelige eller offentlige.

Køhner troer, at Sagen er meget vigtig. Forlovelser og Ægteskaber ere to Ting, og forholde sig til hinanden som et Løfte og Opfyldelsen af Løftet, Forlovelser ere indgaaede Forpligtelser. Jeg troer derfor, at de bør behandles som andre Løfter. Et Løfte er man efter Christi Ord pligtig til at holde. Har jeg lovet at betale 100 Daler til næste Termin, saa er jeg pligtig til at betale dem. Det er ogsaa Guds Mening, at vantro Folk skulle holde deres Løfte. De have Ret til at gifte sig. Har der nu været et saadant Forlovelsesløfte, til hvilket Forældrene have givet deres Samtykke, da

bør det holdes, og hvis En holdt sig for at være bleven troende og vilde desaarsag bryde sit givne Løfte, burde han ikke staae i Menighedeu. Noget heelt Andet er det, naar begge Forlovede blive enige om at ophæve Forlovelsen eller naar den Vantro drager sig tilbage, hvoraf følger, at den Troende ikke længere er bunden til sit Løfte. En anden Sag er det med En, som allerede er troende og dog forlover sig med en Vantro. En Saadan bør at udelukkes og kan ikke optages igjen, naar han ikke ophæver sin syndige Forlovelse.

Sandberg og Schmidt gjøre Forholdet af et saadant Løfte betænkeligt; det kunde blive meget farligt for den, der var bleven troende at gifte sig med en Vantro.

A. M. Hansen fortæller, at da han blev troende, var hans Forlovede endnu vantro. Han kunde ikke forlade hende, da hun var en ærlig og flittig Pige, men saa bad han til Gud, at han vilde omvende hende, og han bønhørte ham, saa at hun ligeledes blev troende.

Kjøbner: Som jeg er imod, at Troende forlove sig med Vantro, saa er jeg imod, at Troende ophæve givne Løfter, som ikke kunne betragtes for syndige. Naar jeg vil være ærlig og Herrens Navn til Ære holde mit Løfte, saa har jeg en god Samvittighed, og saa siger jeg til Gud: Du maa hjælpe mig!

S. Krogh mener, at saalænge de Forlovede ikke ere gifte, ere de ikke bundne ved Loven. De fik saa at vente med Giftermaalet, indtil der skete en Forandring med den Vantro.

Kjøbner siger, at en ærlig Pige, som holdt sit givne Ord, og maaskee havde holdt det længe, burde man ikke uskyldig straffe paa en saadan Maade og maaskee lade hende sidde, til hun var gammel. Det var forkeert, at naar En havde forlovet sig, at han nu hverken vilde bryde eller holde sit Løfte. Et Løfte, som er syndigt, skal jeg gaae fra. Give Vantro hinanden saadanne Løfter, staae De under den Forpligtelse at bryde dem,

hvadsenten de vedblive at være vantro eller de blive troende Men skal jeg sige til den, der i dens omvendte Tilstand aflagde et berettiget og moralsk Løfte: Nu, Du er bleven en Christen, maa Du ikke opfylde Din Pligt? En for den Omvendte tilkommende Fare er ikke saa slem, som en nærværende Uret. Fra den tilkommende Fare, kan Herren frelse mig, men den nærværende Uret skal jeg holde mig fra.

Sandberg synes endnu, at denne Sag er mislig, og at saadant Ægteskab kan blive farligt for den Troende.

S. Hansen læste den 15de Davids Psalme, i hvilken David spørger, hvo der skal være til Herberge i Guds Huus, og hvor han svarer blandt Andet: „Den, som haver svoret sig til Skade og vil ikke forandre det." Der blev bemærket, at naar den, der var bleven troende, skulde bryde sit Løfte, saa kunde det lede til, at den endnu Vantro søgte at hykle sig ind i Menigheden for at faae sin Forlovede, og at ligeledes, hvis en fattig Karl, som var bleven omvendt, skulde forlade sin fattige Forlovede, saa kunde det lede til, at han søgte Menigheden for at faae en Grund til at slippe hende og for at faae en rigere, som han allerede havde faaet Øie paa i Menigheden.

Kobner bemærkede endnu: Vor Herre bevare os for saadan Hellighed, hvorved vi blive uredelige Mennesker.

Følgende Beslutning: Denne Forsamling troer, at en Troende, som ved sit givne Ord og Forældrenes Samtykke er bleven forlovet, medens han var vantro, med en ligeledes Vantro, bør holde sit Ord, hvis ikke en gjensidig Overeenskomst ophæver Forlovelsen, blev eenstemmig antaget.

Sluttet Kl. 11½. Begyndt igjen Kl. 2½ med Sang og Bøn af N. Hansen.

Et Skrift, betitlet:

Hedelærken om Forudbestemmelsen eller Kalvinismens Hemmelighed, affløvet af Niels Hansen,

blev læst.

I denne Bog udskjældes de Brødre, som troe, at de blive salige af uforskyldt Naade, for Kalv—i—nister, og fremstilles som uredelige, tvetungede af Kargkteer og behæftede med Farisæerstolthed, samt bestyldes for, at de konfiskere Bibelen, udøve en demoraliserende Indflydelse paa Livet og give Priviligium paa at synde med Mere. Bogen bestrider iøvrigt et frit og ubetinget Naadevalg fra Guds Side.

Købner: Den første Bemærkning, jeg vil gjøre angaaende denne Bog er, at selv om man kunde harmes ved at høre den, bør man dog have Medlidenhed med den Mand, som har forfattet den. Ikke blot de Udtryk og Skjældsord, han betjener sig af, men især hvad han siger om det levende Samfund med Christo og min Ytring i den Henseende, der giver ham Anledning til Spot, beviser, at han aldrig har lært sig selv at kjende og aldrig smagt det Samfund med Christo, som er ham latterligt.

Der blev spurgt, om det var sandt, at Forfatteren skulde have forandret sin Anskuelse i Henseende til Udvælgelseslæren paa den Tid, da Brødrene i Slesvig havde foraarsaget, at han blev Forstander i Skads og agtede fremdeles at benytte ham.

S. Hansen bekræftede dette og fortalte, at han dengang havde talt med Niels Hansen og fundet, at denne gik langt videre i Udvælgelseslæren end han.

Niels Hansens lastværdige Færd paa flere Steder, hvor han tidligere havde været, blev omtalt af Brødre, som kjendte ham fra Fortiden, og bevistes ved hans Breve til Menigheden, og Viser, som han havde forfattet.

E. Jensen: Efter hvad vi høre, er han ikke den Mand, vi saa let kunne fatte Tillid til, især da hans Bog er saa daarlig som mulig. Men han kan maaskee undskyldes noget, naar man betænker, at hvad der har bevæget ham til Udgivelsen af hiin Bog, er formodentlig Søren Hansens Bog angaaende Udvælgelsen. Det havde udentvivl været bedre, at denne var bleven læst først.

Køhner: Sagen fjernes fra sit rette Synspunkt. Vi have nu kun med begaaede Synder at gjøre. Om end et Skrift indeholder Noget, som vi ikke billige, fordi det med Hensyn til Lærdommen strider imod vor Overbeviisning, saa er det dog bedst i saa Henseende ikke at vise Strenghed; men naar en saadan Bog tillige omtaler de Anderledestænkende paa en syndig ondskabsfuld Maade, da er det paa Tiden at skride ind derimod.

S. Hansen fortæller, N. Hansen havde engang skrevet, at han aldrig mere vilde skrive til os uden gjennem Verdensbørn, og dette Løfte har han nu holdt.

Konferentsen besluttede derpaa at sende to Brødre til Hesselho Menighed med følgende Beslutning: „I Betragtning af, at Niels Hansen ved Hesselho har skrevet et Skrift, kaldet: Hedelærken om Forudbestemmelsen osv., hvori Ondskab, Bagtalelse og Fordreielse af Andres Ord paa en paafaldende Maade viser sig, og i Betragtning af, at han har givet Udenforstaaende denne Bog i Hænde som et Vaaben imod os, erklærer Konferentsen, at den danske Forening af Baptistmenigheder ikke kunne vedblive at staae i Forbindelse med den Menighed, som beholdt Niels Hansen til dens Forstander. Enstemmig antaget.

Fra den jetzmarske Menighed blev spurgt:

Mener Konferentsen, at S. Hansens Bog om Udvælgelsen er gavnlig eller skadelig, og er den et Skrift som bør udbredes?

L. Henriksen fraraader atter iaar at udtale sig angaaende Udvælgelseslæren.

Køhner troer, at vi bør behandle den ene Bog som den anden. Vi have kun omtalt de utilbørlige Ord i Niels Hansens Bog. Læren i den have vi slet ikke berørt. Er der nu ogsaa utilbørlige Ord i Søren Hansens Bog, da maa de omtales; men da dette ikke er Tilfældet, saa maa dens Indhold behandles som Indholdet i den anden.

E. Jensen synes ikke, at S. Hansens Bog burde været udgivet, da den er egnet til at fremkalde Strid og Uenighed i Menighederne.

Køhner: Da vi have givet andre Frihed til at tale og skrive, om hvad de troe, kunne vi heller ikke lade os fratage den samme Ret.

En Broder siger, at der kan ikke være deelte Meninger om, hvorvidt vi have Ret til at udtale vore Anskuelser eller ikke; men da der nu findes to forskjellige Anskuelser med Hensyn til Raadevalget, saa er det raadeligt, at vi undlade at udgive saadanne Bøger, ved hvilke vi blotte vor Uenighed og Strid for Verden.

Struve siger, at han vil taale sine Brødre og bede for dem; men tie med den Sandhed, som han troer, kan han ikke.

Køhner: Der findes i Skriften et mærkværdigt Exempel paa Saadanne, som ikke kunne taale at høre Udvælgelseslæren, og paa Saadanne, som kunne taale at høre den. Da Jesus kom til Nazareth, og man der ventede, at han skulde gjøre de samme Gjerninger, som han havde gjort i Kappernaum, sagde han, at der vare mange Enker i Israel i Eliæ Dage, men at Propheten kun blev sendt til Sarepta til en Enke, og at der var mange Spedalske i Elisæ Tid, men at Ingen af dem blev renset uden Naaman den Syrer. Nazaræerne forstode, at Jesus talte om en Udvælgelse fra Guds Side, derfor bleve de saa vrede, at de vilde styrte Jesus ned af Bjerget. Anderledes bar den kananæiske Kvinde sig ad, da Jesus talte om Udvælgelsen til hende og sagde om Jøderne (der vare ligesaa onde som Hedningerne), at de vare Børn, men Hedningerne Hunde. Hun gav ham Ret og sagde: „Men Hundene æde dog af de Smuler, som falde fra deres Herrers Bord.“ Der gives, Gud ske Lov! Mennesker endnu, der kunne taale den Sandhed, Jesus talte om, som denne Kvinde; men desværre ogsaa Andre, som mene, at de maa laste Gud, naar han gjør Forskjel som den mellem Enkerne og de Spedalske, Jesus taler om.

Nogle Brødre ønskede, at S. Hansens Skrift ikke maatte udbredes.

Kobner bemærkede endnu, at han ikke skammede sig ved at blive kaldet en Kalvinist. Han høiagtede Kalvin, og den reformeerte Kirke havde fra Begyndelsen af været bedre end den lutherske. Vi Baptister vare enige med den i de fleste Læresætninger.

Sluttet Kl. 6½ med Bøn og Kl. 7 offentlig Forsamling af Br. Schmidt.

Løverdag Morgen Kl. 8. Begyndt med Sang og Bøn og en kort Tale af Br. Struve.

S. Hansen mener, at det er bedst at undgaae videre Forhandling angaaende Udvælgelsen.

E. Jensen ønsker det Samme; men synes dog, at Konferentsen kunde give Menigheden et Svar.

N. Larsen, L. Henriksen og Andre fraraadede atter at fortsætte Forhandlingerne angaaende denne Sag; da de frygtede for, at det kun vilde lede til Strid. Man besluttede med Fleertallet af Stemmerne at lade Sagen ligge.

Skeer Igjenfødelsen forend Omvendelsen?

Den sidste Side af Traktaten: Er Du en Christen? blev læst, navnlig Følgende: „Men hvorledes bliver da et Verdensmenneske en Christen, og hvorledes bliver han salig: Formedelst den levende Guds Aand bliver han en ny Skabning, 2 Cor. 5, 17. fødes han paany, Joh. 3, 1—21. og naar han er gjenfødt (har faaet nyt Liv), faaer han Die paa sig selv som et fuldkommen ondt og ugudeligt Menneske og fordømmer sig selv, som En, der er værd at lide evig Straf. Han erkjender sig selv for at være en Morder, Røver, Skjørlevner og Misgjerningsmand af ethvert Slags; thi han erkjender, at alle Synder findes i hans onde Hjerte. Han seer Guds hellige Retfærdighed, hans Vredes fortærende Ild, og flyer hen til Christi Kors. Han hører Evangeliet om dette Kors, at der nemlig i Christi, Guds Søns, Død er Naade og Forladelse for alle Synder, fordi Guds Retfærdighed derved er bleven fuldkommen tilfredsstillet. Han seer Frelserens Korsfæstelse de Fortabtes Saligjørelse, tror

endelig, efter at han har anraabt Jesu om Naade, at ogsaa han har Deel i denne Saliggjørelse, og udraaber forundret, uendelig lykkelig: Ja, sandelig Jesu Christi, Guds Søns, Blod renser mig fra al Synd! 1 Joh. 7,. Jesu Kjærlighed og Naade afstørrer hans Smertes Taarer, han ligger op til Jesu Bryst og til den forsonede himmelske Faders Hjerte. Den Guds Fred, som overgaaer al Forstand, Phil. 4, 7. gjennemstrømmer hans frelste Sjæl, han er — bleven en Christen og ønsker nu med Længsel at opfylde alle Guds Befalinger."

Simon Krogh synes, at et Menneske efter disse Ord bliver en Christen og et Guds Barn, førend han bliver omvendt, han mener, at Omvendelsen maa finde Sted førend Gjenfødelsen.

Struve siger, at man kan ikke see Guds Rige uden at være født paany, og man kan ikke jage og række efter Himlen uden at see den.

E. Jensen: Førend vi kunne foretage os Noget, maae vi have Tilværelse; man maa altsaa være født paany, førend man kan omvende sig. Men det forekommer mig, at Misforstaaelsen har sin Grund i, at Traktatens Ord ikke ere tydelige nok.

Laust Jakobsen udtalte sig derhen, at der ved Gjenfødelse forstaaes et nyt Sind, og førend dette kan være til og vise sig ved Omvendelse eller i et helligt Levnet, maa der være skeet et Slags Undfangelse ved Ordets Sæd, hvorved det nye Menneske formedelst Aandens Virkning fremkommer.

Lars Henriksen: Vi ere Alle enige om, at Gjenfødelsen er Aandens Værk.

N. Larsen: Ligesom den Helligaand kom over Jomfru Marie, førend hun undfangede og fødte Christus, saaledes maa den Helligaand ogsaa kommer over enhver Sjæl, førend den kan undfange og føde Christenlivet. Dette himmelske Liv kan kun komme tilsyne gjennem Omvendelse og Tro. Omvendelse er derfor intet andet end Beviset paa det nye Menneskes Fødsel. Naar denne

Fødsel finder Sted, føres man gjennem Smerte, Sorg over Synden og Bedrøvelse efter Gud, fra Mørket til Lyset, fra Satans Magt til Gud.

Køb ner. Kan Nogen tro paa Christum, førend han bliver født paany, saa kan han ogsaa blive salig uden Gjenfødelse: thi hvo som troer, skal vorde salig. De tre Ting: Gjenfødelse, Tro og Omvendelsf ere at ligne ved et Træ, som bestaaer af Rod, Stamme og Grene, hvilke høre tilsammen og egentlig udgjøre een og den samme Plante. Tale vi om Gjenfødelse, saa mene vi dermed det nye Sinds Indplantelse i Sjælen; tale vi om Tro, saa sigte vi til Sjælens Griben af Christus og tale vi om Omvendelse, saa tage vi Hensyn til det forandrede Levnet. Men ingen af de Tre kan tænkes for sig selv alene og uden de andre. Naar vi ikke kunne see Christum formedelst Troen, saa kunne vi ikke søge ham; men for at søge og gribe ham, maa vi see ham, og for at see ham, maa vi være fødte paany. Man kan tale med en Omvendt om Sandheden, saalænge man vil, men naar man har talet allerlængst, har man den Følelse, at han slet ikke har forstaaet, hvad man meente. Hvorfor? Fordi han ikke er født paany. Er dette derimod skeet, saa spørger han: Hvad skal jeg gjøre, at jeg kan blive salig? Saa er det først, at han paakalder Herrens Navn; thi kun det nye Hjerte kan paakalde Herrens Navn. Naar En vandrer paa en Vei og vil nu gaae i den modsatte Retning, saa har han allerede faaet et nyt Sind. Saaledes er det ogsaa med den, der omvender sig, han maa have faaet et nyt Sind, det vil sige, være født paany.

Struve viser hen til, at Røveren paa Korset blev paa engang forandret, efterat han havde spottet. Denne Forandring var Gjenfødelse, som bar baade Troens og Omvendelsens Frugter.

S. Hansen læste: „Hver den, som troer, at Jesus er Guds Søn, er født af Gud", og bemærker: Den Troende er altsaa født paany. Saalænge Een ikke er født,

trænger han ikke til Næring, — han gisper ikke efter Aandedræt; men saasnart han er født, maa han drage Aande og have Næring for det nye Liv. Der er gjort den Bemærkning, at Skriften aldrig opfordrer Nogen til at gjenføde sig selv; men derimod til at omvende sig; og deraf slutte Nogle, at Omvendelsen maa ske førend Gjenfødelsen. Det er afgjort, at vi ikke kunne gjenføde os selv. Evangeliets glade Budskab om Jesus, hans forsonende Naade og altopoffrende Kjærlighed, skal først prædikes for en nygjenfødt Sjæl, paa det at denne guddommelige Sæd maa trænge ind i Hjertet og bevirke Gjenfødelse.

S. Krogh troer, at Troen og Omvendelsen befordre Gjenfødelsen.

Købner: I samme Øieblik, som et Menneske er gjenfødt, troer han paa Gud og omvender sig. De, som troe, at man kan omvende sig, førend man bliver gjenfødt, maae jo mene, at der efter Syndefaldet er bleven god naturlig Villie og Kraft tilbage hos Mennesket, eftersom det kan attraae at være hellig og søge efter Gud, førend Villien og Kraften dertil fødes i det.

S. Krogh mener, at et Menneske kan være omvendt uden derfor at være gjenfødt; men naar han virkelig forlader Syndens Vei og troer paa Christus, saa vil han ogsaa blive gjenfødt.

Købner: Det ene kan umuligt være uden det andet. Nok er det muligt, at et Menneske kan være gjenfødt uden at vide det; men naar En ønsker at vende sig til Christus, saa er han allerede gjenfødt; thi var han det ikke, ønskede han Christus langt bort fra sig. Hos en Gjenfødt er allerede Alt, hvad der hører til et nyt Menneske, der er baade Omvendelse og Tro; men som et Barn har Alt, hvad der hører til et Menneske og dog endnu ikke kan Alt, men maa voxe, saaledes maa en Gjenfødt ogsaa først voxe i Guds Naade og Kundskab.

En Broder spørger S. Hansen, om det var hans Me-

ning, at der kun skulde prædikes Omvendelse for de Gjenfødte.

S. Hansen siger, at dette ikke var hans Mening; det burde tvertimod siges til ethvert Menneske: Omvend Dig! Dog Hjertet er af Naturen saa ondt, at sikkert ikke Een vil følge denne Opfordring, førend Evangeliet formedelst Guds Aands Virkning har gjenfødt hans indre Væsen og Sind.

En Broder bemærkede: Der staaer dog, at Guds Rige kommer ikke saaledes, at man kan pege derpaa, men at Guds Rige er indeni Eder, og dette blev sagt til Jøder, som endnu ikke vare gjenfødte.

N. Larsen: De Ord: „indeni Eder!" betegne kun indeni den jødiske Nation eller: iblandt Eder. Frelseren vil sige: Guds Rige, som I ønske at see, er allerede oprettet iblandt Eder; men for at see dette Rige, maae I fødes paany.

En Broder meente, at Mange bleve overbeviste om Synd og bleve dog ikke gjenfødte.

Købner siger, at han aldrig havde fundet Nogen, som var bleven overbeviist om Synd, uden at han ogsaa var gjenfødt; men der er Mange, som nok kunne indsee, at de have feilet. Overbevisning om Synd skeer ved den Helligaand, og denne virker Bedrøvelse efter Gud, hvilket atter leder til Troen paa Christum.

Der blev bemærket, at det var ikke Følgerne af Synden, der burde fortrydes, men selve Synden.

Sandberg læste nogle Ord af et Nummer af Evangelisten, i hvilke Br. Oncken udtaler sig angaaende Gjenfødelsen og siger, at den er Guds Gjerning i Menneskets, medens Omvendelsen er den Gjenfødtes Værk dog ved Kraft ovenfra. (See Evg. fra 1861, Side 68).

S. Krogh mener dog, at Judas indsaae sin Synd og fortrød den.

Købner: Judas vilde have gjort sin Synd om igjen, derfor gik han til de Ypperstepræster og vilde give Pengene tilbage. Men han gik ikke til Jesus for

at faae Synsforladelse. At hans Syndsfortrydelse ikke hidrørte fra en ret Syndserkjendelse, bevises paa en skrækkelig Maade ved Selvmordet, han begik, istedetfor at gaae til Jesus. Mennesker kunne nok indsee en enkelt fremragende Synd, som de have begaaet, uden at erkjende deres almindelige Syndighed. Der er f. Ex. Mennesker, som have gjort falsk Ed eller begaaet Mord, og komme til at indsee denne Uret; de kunne ikke faae Ro, førend de faae det aabenbaret for Øvrigheden, men de komme alligevel ikke til Jesus. Et Barn kan blive fortrydeligt paa sig selv, fordi det har gjort dette eller hiint, men gaaer endda ikke til Forældrene, som det egentlig har forseet sig imod. Nogle straffe sig selv som Judas med Strikken; men det, de burde gjøre, gjøre de ikke. Det gjør dem ikke ondt, at de ikke have elsket Jesus. Det er ikke det, at de have løiet, stjaalet og bedrevet Hoer osv., men at de ikke have elsket Jesus, der burde være dem saa skrækkeligt.

En Broder bemærkede, at Nogle ere blevne bedrøvede, ja næsten fortvivlede, men at denne Frygt dog omsider drev dem til Jesus.

S. Hansen: Vi kunne dele Syndserkjendelsen i to Dele, nemlig en Syndserkjendelse til Livet og en Syndserkjendelse til Døden; den rette Syndserkjendelse, det vil sige Syndserkjendelsen til Livet, bestaaer i Bedrøvelse efter Gud, og den virker Omvendelse til Salighed, som ikke fortrydes.

Sandberg mener, at vi Alle ere enige i dette, og siger, det var unskeligt, at vi ogsaa vare enige i Henseende til Læren om Udvælgelsen.

N. Larsen: I Læren om Udvælgelsen ere vi i Grunden ogsaa enige; vi ere enige om, at vi ikke have udvalgt Gud, men at han har udvalgt os. Have vi ogsaa nu med Maria valgt den gode Deel, saa er det, fordi vi troede, at han havde elsket og udvalgt os. Naar de Brødre, som synes at være imod Udvælgelseslæren, prædike eller bede, saa betone de, ligesaavel som

de andre, at Menneſket kan ſlet Intet lage, uden det bliver givet ham herovenfra; hvorfor Gud maa forbarme ſig, maa begynde og fuldføre ſin Gjerning i os.

Køb ner mener ogſaa, at vi egentlig ere enige; der er blot Nogle, ſom mere end Andre indſee, at Gud har Ret til at handle, ſom han vil. Vi maae bøie os for den ſtore Gud og anerkjende Alt, hvad han gjør, for at være Ret, enten det ſynes os at være godt og retfærdigt eller ikke. Job ſtod ogſaa engang paa det Punkt, at han meente, Gud handlede uretfærdigt; han vilde ordentligen lede ham til Rette og meſtre ham; men da Gud endelig opfordrede Job til at underviſe og belære ham, indſaae Job ſin Daarſkab og udbrød: Du gjør alle Ting ret, jeg afſkyer mig ſelv og gjør Bod i Støv og Aſke. Saaledes ere der ogſaa Chriſtne, ſom ſynes, at Gud er uretfærdig, naar han handler ſaa og ſaaledes; men de maae vide, at han er Gud og gjør Alt, hvad ham behager. Der ere andre Chriſtne, ſom lade Gud raade og ſige: Gud har Ret i Alt, hvad han gjør.

Struve fortæller om En, ſom vilde have myrdet ſig ſelv, men ſom ſenere blev omvendt og troede.

Køb ner gjør en Bemærkning i Henſeende til Skrifter eller Bøger, ſom ſkrives af Mennesker og beder om, ikke at lægge hvert Ord deri paa Guldvægten, da det aldrig maa glemmes, at man har med et menneſkeligt Ord at gjøre. Guds Ord tør vi lægge paa Guldvægten, men andre Bøger ikke. Vi ſkulle ikke gribe fat paa hinanden, ſom om vi vilde kvæle hinanden. Jeg glæder mig ved mange Bøger; men der kan være og er noget Menneſkeligt i dem alle, ſom ikke er ret. Jeg holder aldrig en Prædiken, uden at der kan være Noget at udſætte paa den.

S. Krogh ſiger, at han blot var bange for, at der ſkulde indføres falſk Lærdom i Menighederne, og at vi ſkulle faae et andet Evangelium i Henſeende til Gjenfødelſen og Daabsmaaden.

Køb ner svarede, at han var sikker paa, at de, som havde modsagt ham og Andre, vilde ikke gjøre noget Ondt. Vi kunne jo udtale os; men i vor Iver bør vi vogte os for at gaae forvidt. Vi ønske Alle at holde fast ved Sandheden, og hvad vi ikke forstaae, vil Herren med Tiden aabenbare for os.

S. Hansen: Man bør bære over med Andre og derimod bære Mistanke til sig selv, saa jævnes Sagen bedre.

Et Brev fra P. Sorensen

blev læst. I dette omtaler han en Sang, han har forfattet, men som Nogle havde misbilliget. Sangen, som derpaa ogsaa blev læst, indeholdt nogle Hug til visse Udskeielser paa christeligt Gebeet og især til saadanne „Missionærer, der ere hyrede af Missionsselskaber". I Brevet sagde han, at han kun sigtede til ialmindelighed ot ramme det Daarlige, hvor det findes. Han tilbød at vilde skrive nogle oplysende Bemærkninger, som han vilde lade trykke og paaklæbe bag i Bogen, hvori Sagen forefindes. Dette vilde man saa lade ham gjøre.

Foranlediget af den nævnte Broders Bøger fremkom der derpaa et Spørgsmaal om

Det gamle Menneskes Korsfæstelse og aandelige Død.

Køb ner siger, at skjøndt han ogsaa haabede at være korsfæstet med Christo, saa forekom det ham dog ikke, at hans gamle Menneske var bleven svagere. Han indsaae med hver Dag mere og mere sin Fordærvelse, og Guds Naade blev ham derfor mere og mere kostelig. Han troede, det var ikke godt at stole paa, at den gamle Adam i os var bleven svagere. Det kunde have de skrækkeligste Følger. Naar man mindst anede det, kunde man falde i en stor Synd, for ret at vaagne op af sin daarlige Drøm. Hellere end at tro om os selv, at vort gamle Menneske var blevet svagere, maatte vi udbryde med Paulus: „Jeg elendige Menneske, hvo skal fri mig fra dette Dødens Legeme? men ogsaa tilføie: „Jeg takker Gud ved Jesum Christum, vor Herre!"

En Broder spørger: Hvad vil det da sige, at det gamle Menneske gaaer tilgrunde?

Køhner: Det gamle Menneske bliver, hvad det er, hverken dets Ondskab eller Kraft aftager; men det ligger i en Christens Erfaring, at jo mere han erkjender sin Usselhed, desto mere hører han op med at stole paa sig selv, desmere overlader han sig til Naaden, som bliver ham mere og mere kostelig. Han frygter i samme Grad alt mere for sine Tanker, Ord og Gjerninger, og det ligger i Sagens Natur, at Naadekraften saaledes mere kommer til at udfolde sig i ham og seire over det gamle Menneske.

Sluttet Kl. 11½ og begyndt igjen Kl. 2½ med Sang og Bøn.

Foreningskassens Regnskab

blev nu fremlagt og stillede sig saaledes:

Indtægten siden sidste Konferents (Kassebeholdningen 226 Rd. 2 Mk. 9 ß iberegnet) har været: 500 Rd. 5 Mk. 9 ß og Udgiften i samme Tidsrum 380 Rd. 5 Mk. 15 ß, saa at Kassebeholdningen nu er 119 Rd. 5 Mk. 8 ß.

Schemaer til Anbefalingsbreve.

Skjøndt det ifjor blev overdraget N. Larsen at besørge trykte Schemaer til Anbefalingsbreve, vare disse dog ikke komne istand, fordi det forekom ham, at de bleve for dyre. Det blev nu paany overladt til ham at besørge saadanne trykte med et Daabsbillede.

De ordnende Brødres Valg og næste Aars Konferents.

Til ordnende Brødre for næste Aar blev valgt J. Køhner, Struve, Stael, L. Henriksen, N. Larsen, S. Hansen, L. Jørgensen, P. E. Ryding og N. Frederiksen i Veile. — Næste Aars Konferents skal, om Gud vil, afholdes i Veile.

Er det rigtigt at spise Blod?

L. Jakobsen spørger: Var det den Hellig Aands og Apostlernes Mening, at den nye Pagts Folk til ingen Tider og under ingen Omstændigheder maatte spise Blod? Han siger: Ved at reise om paa forskjellige Egne i Lan-

det, har jeg bemærket, at medens visse Menigheder endog ved Medlemmers Optagelse vaalægger dem ikke at spise Blod, gives der Medlemmer i andre Menigheder, som spise det og forsvare saadant. Ja, jeg kjender endog Brødre, som skulle have seudt Blodpølse som en Lækkerret til Folk udenfor vor Menighed. — Jeg har desuden fundet Stemningen forskjellig i Menighederne, hvorfor jeg troer det passende her at omtale denne Sag. Nogle Medlemmer mene, at det kun var Jøderne, der ikke maatte spise Blod og andre forstaae Skriftstedet allegorisk.

Køb ner fortæller, at han for nogle Aar siden kom til at reise sammen med en Jøde. De talte om Religionen. Jøden sagde da, at de Christne ikke engang selv rettede sig efter, hvad der stod i det nye Testamente og fremhævede, at der stod, de ikke maatte spise Blod; men det gjorde dog alle Christne, ogsaa de, som kaldtes de Hellige. Købner sagde ham, at han og det Samfund, han tilhørte, ikke gjorde det, fordi det stod i det nye Testamente, hvortil Jøden svarede: Saa har jeg al Agtelse for Dem. Man seer heraf klart, bemærkede Købner, hvor daarligt det er at spise Blod og ikke rette sig efter det, der staaer i det nye Testamente.

S. Han sen beder Lærerne udtale sig, hvorledes det staaer til i Menighederne denne Sag angaaende.

Flere Brødre udtalte sig; men det fremgik heraf, at det kun vare nogle faa Medlemmer, der spiste Blod. Man tog derpaa følgende Beslutning: **Konferentsen formaner saadanne Sødskende, som endnu skulde nyde Blod til at undlade dette i Betragtning af, at det er den Helligaands og Apostlernes Villie, at det ikke skal nydes, og at Gud har helliget det ved at gjøre det til Christi Blods Billede.** Enstemmig antaget.

Valg af en Afordnet til Konferentsen i Hamborg.

Det blev meddeelt, at Br. Gräfe i Veile, som ved Konferentsen sidst blev valgt til i Forening med Købner og N. Larsen at repræsentere den danske Forening ved Forbundskonferentsen i Hamborg, ikke kunde reise dertil

I hans Sted blev derfor Br. Struve valgt. — Med det samme bleve Br. Ryding og N. Frederiksen valgte til at reise til Hesselho med den af Konferentsen tagne Beslutning.

Bemærkninger af S. Hansen.

S. Hansen: I Henseende til det Ærinde, der skal udføres i Hamborg, tillader jeg mig at sige et Par Ord. Naar vi tænke paa den Velsignelse, vi have nydt, formedelst Brødrene i Tydskland i de sidste 30 Aar, saa have vi stor Aarsag til at takke Gud, men især nu, fordi de have sendt os vor kjære Br. Køber. Han kom som en frelsende Engel til Kjøbenhavn, hvor Herren skjænkede os et herligt Huus, i hvilket der holdes store og velsignede Forsamlinger, samt en rigt velsignet Søndagsskole. Alt dette stemmer mit Hjerte til Glæde og bringer mig til at takke Gud. Men der er Noget, som trykker mit Hjerte; det er, at Nogle miskjende vor gamle Br. Køber. Jeg siger det ikke, fordi han ikke kan taale Miskjendelse, thi vor Herre vil nok give ham Kraft dertil; men det er slemt for deres egen Skyld, som gjøre dette. Det gjør mig desuden ondt, at vi skulle jage ham til England for at tigge, da det er muligt, at han ikke mere kommer levende tilbage. Kunde vi ikke selv samle de Penge, som der endnu skyldes paa Kapellet i Kjøbenhavn.

Køber: Det var mig uventet, hvad Br S. Hansen sagde, derfor vil jeg svare nogle Ord. Naar jeg tænker paa, hvorledes jeg har maattet tigge Herren om Hjælp til Alt i alle Henseender, saa har jeg den Bevidsthed, at han ligesaa godt havde kunnet udrette, hvad der er skeet, ved enhver Anden, som ved mig. Hvad Miskjendelsen angaaer, saa forundrer jeg mig ikke derover. Jeg har ikke eftertragtet nogen Ære eller Anseelse hos Mennesker, men handlet for Herres Ansigt og for hans Skyld; jeg taber altsaa Intet ved Miskjendelse. David sagde om Sime: lad ham bande! Jeg vil sige det samme. Ja, jeg vil tilføie, at om en Dadelen ikke beroer paa Sandhed og Ret, saa kunde der dog findes

hundrede andre og velgrundede Aarsager til Dadel, hvis man kjendte dem. Hvad det sidste Spørgsmaal angaaer, da var det mig ligeledes uventet at høre. Jeg takker inderlig derfor og maa oppebie, hvad vor Herre vil gjøre.

S. Hansen overrakte derpaa Br. Køhner 30 Rd., de 10 Rd. for sig selv og de 20 Rd. for to andre Brødre. En tredie lovede at give 10 Rd. Han vedblev derpaa: Jeg maa nu ogsaa sige Noget til den jetzmarkske Menigheds Roes. Jeg er voxet op iblandt dens Medlemmer. De virke meget for Herren og ere hjertelige og alvorlige Christne. Jeg siger dette, da jeg maaskee har saaret dem, og derfor maa lægge et Plaster paa Saaret. — Da jeg er kommen igang med at tale, vil jeg endnu tale lidt om en anden Sag, nemlig om Sabbathsbudet. Der ere Nogle, som ikke ret holde Sabbath. Disse gjør jeg opmærksom paa, at der gives nogle Eiendommeligheder ved dette Bud. 1, det er det ældste Bud; thi det blev givet i Paradiset. 2, Vi beholdt Sabbathen og dens Velsignelser, skjøndt Jorden for Syndens Skyld blev forbandet, og uagtet Sabbathen i lange Tider slet ikke blev holdt. Israels Børn maatte trælle haardt i 430 Aar, og fik i denne lange Tid vist ikke Lov til at holde Sabath. Budet bliver derfor gjentaget paa Sinai, og Herren siger her, ikke, som ved de andre Bud, „Du skal", men „Kom ihu". 3, Dette Bud er meer omstændelig beskreven end de andre Bud og Forbud og er derfor mere tydeligt. Gud selv læser Texten og prædiker ogsaa selv over den. Han siger os a, hvad Tid vi skulle arbeide, b, hvad Tid vi ikke skulle og c, Grunden hertil. 4, Sabbathens Overtrædelse blev under den gamle Pagt haardt straffet, endog med Døden; derimod drager dens Helligholdelse mange Velsignelser med sig. See Es. 56, 1—7. 58, 13. 14. 5, Sabbathens Helligholdelse er det tydeligste Forbillede paa Tusindsaarsriget og tillige paa de Saliges Tilstand i Himmelen.

En Oversættelsesfeil i Fadervor.

Køhner: Der gives Oversættelsesfeil, som ikke skade,

men andre, som gjøre det. Vi troe, at Herrens Bøn er et Mønster for alle Bønner, den bør derfor ogsaa være et Udtryk af en Christens Tilstand; et udtryk af hans Hjertes skjulte Bønner. I Fadervor finde vi, at den Forjættelse, som Gud har givet, er bleven opfyldt, nemlig at hans Lov er indskrevet i Hjertet. Denne Lov bestaaer i to Bud, i Kjærlighed til Gud og Kjærlighed til Næsten. De tre første Bønner i Fadervor have Hensyn til Guds Ære, Guds Rige og Guds Villie. Naar dette først falder en Christen ind, som er i Begreb med at bede, saa har Gud skrevet sin Lov i hans Hjerte, saa staaer Kjærligheden til ham øverst. Den sidste Deel af Bønnen har Hensyn til Næsten og den Bedende. Her komme vi til den Oversættelsesfeil, som jeg vil fremhæve. Der staaer i Grundteksten: Giv os idag det Brød, som hører til vort Væsen, eller naar man vil antage en anden Oprindelse for det græske Ord, da maatte det hedde: Giv os idag Brødet for det Tilkommende (den tilkommende Dag eller Tid). Men at bede saaledes vilde jo være imod Jesu Befaling, ikke at sørge for imorgen. Derfor maa det Første være det rette. Vort Væsentlige eller rette Brød er Christus! Kun saaledes staaer Bønnen i Forbindelse med den om Syndsforladelse. Naar en Christen kommer til at tænke paa sine og sine Medchristnes Fornødenheder, saa staaer ikke det daglige Brød øverst og over Syndsforladelse, som hos Verdensmennesket. Hele Bønnen bliver ubrugelig ved en saa slem og unaturlig Feiltagelse. Det bør ogsaa hedde: frie os fra d e n Onde, ikke fra d e t Onde. Denne Bøn er kun en Bøn for Guds egne troende Børn, ikke en Bøn for de Uomvendte. Men Guds Børn bede først om det Brød, som kom fra Himmelen og endnu bestandig opholder Livet. Naar vi forresten troe, at Fadervor er et Bønnemønster, saa maa dette Mønster ikke glemmes, men undertiden høres offentlig, naar vi bede.

S. Hansen bemærkede, at Lindberg har oversat det nævnte Ord ved „væsentlige Brød", og tilføier, at Kirkens

Psalmebog begynder med en Bøn om det daglige Brød.

En Hilsen fra Br. Ove Christensen.

S. Hansen bragte en Hilsen fra Br. Ove Christensen, som var syg. Han lod sige, at han takkede for den Hjælp, han havde nydt af Foreningskassen; men da han nu var saa saare svag, kunde han ikke udrette Noget for de Penge, han fik. Han vidste derfor ikke, om det var Ret, at han vedblev at tage dem.

Brødrene vare alle af den Mening, at han nu, da han var syg, mere trængte til dem, end om han var rask, og derfor vilde man gjerne vedblive at yde ham den ubetydelige Hjælp.

Fra den jetzmarske Menighed blev spurgt:

Hvad er Propheti?

Struve svarede: Prophetiens Aand er Vidnesbyrdet om Jesus.

E. Jensen fortæller, at to Piger, som staae i Forbindelse med den Afdeling, hvilken Skolelærer Jensen har samlet, reise omkring og prædike. De have et Slags Anbefaling fra den nævnte Afdeling, at de ere udsendte til at prædike og søge at bevise af Skriften, at da der er Tale om, at Kvinderne skulle prophetere, saa maatte det være dem tilladt at prædike. Han ønsker at vide, hvad der forstaaes ved at prophetere og om det kunde være tilladt Kvinderne at gjøre det.

Køb ner: Ordet Propheti har tre Betydninger. Først betyder det at spaa, det vil sige, at forkynde tilkommende Ting. Dernæst betyder det at tale som en Prophet, nemlig ved Inspiration af den Helligaand, saaledes som alt Guds Ord er indblæst af Gud. Den tredie Mening er at prædike eller udlægge Skriften, og det er den, som der er Tale om i Brevet til de Korinthier. I Bibelen nævnes som Prophetinder Debora, Hulda og Philippi Døttre; men de vare virkelige Prophetinder, det vil sige, virkelig inspirerede. I Henseende til at prædike, finde vi, at Kvinderne skulde tie i Forsamlingerne.

Eskild Jensen kan ikke forstaae Forskjellen mellem at prædike og at prophetere.

Kobner: Jeg har allerede forklaret, at Ordet prophetere betyder i Bibelen paa eet Sted at spaae eller være inspireret og paa et andet Sted blot at prædike. Hvo vilde dengang forbyde Gud at inspirere ogsaa Kvinder og gjøre dem til Prophetinder, som eunde spaae om Guds Raad i Fremeiden og tale ufeilbare Gudsord? Men nu finder slet ingen Inspiration Sted, hverken hos Mænd eller Kvinder, derfor tør hverken Mand eller Kvinde give sig ud for at tale ufeilbare Ord. Der er Ingen, som forbyder Kvinderne at tale om vor Herre til Een eller Anden, og saaledes at prædike Christum for dem. Men der staaar skrevet, at de skulle tie i Forsamlingerne.

Man kom atter tilbage til

Søren Hansens Bog om Udvælgelsen.

En Broder fra den jetzmarske Menighed bragte atter ovennævnte Sag paa Bane. Han sagde: Br. Kobner udtalte, at vi i 5 Minuter kunde faae at see, om Brødrene billigede eller misbilligede S. Hansens Bog. Kunde dette skee, vilde det vist lette en Byrde, der ellers hviler paa mange Sødskende.

For at føie den jetzmarske Menighed, blev Beslutningen om at lade Sagen ligge med Stemmeflerhed taget tilbage. Det blev nu nødvendigt at stemme saavel over Indholdet i Søren Hansens Bog som over det i Niels Hansens, der ved den forrige Forhandling var bleven uberørt. Der blev da afstemt over følgende Spørgsmaal. Antager man det var ikke gavnligt, at S. Hansens Bog udkom? Dette Spørgsmaal bejaede 9 Stemmer. Antager man, det var gavnligt, at S. Hansens Bog udkom? Dette Spørgsmaal bejaede 5 Stemmer. Flere Afordnede deeltog ikke i Afstemningen. Antager man, det var skadeligt, at Niels Hansens Bog udkom. Endeel bejaede dette. Antager man det ikke var skadeligt. Et Par Stemmer bejaede dette.

Konferentsens Slutning.

S. Hansen overlod Slutningsordet til Br. Køhner, som derpaa sluttede Konferentsen paa følgende Maade:

„Jeg tror, vi maae slutte med Lov og Priis til Herren. Naar jeg i dette Øieblik tænker paa, hvor jeg egentlig havde fortjent at være, nemlig i Helvede, og saa igjen tænker paa, at jeg var her iblandt de kjære Søskende, saa har jeg visselig Aarsag til at prise min Gud. Den hellige Alvor og alt det Gode, jeg har seet iblandt mine Brødre i disse Dage, det vil jeg erindre; men hvad jeg har seet af Svagt og Daarligt, det vil jeg ikke have Hukommelse for. Naar vi tænke paa, hvad vi af Naturen ere, og vi endda kom saa godt overeens; naar jeg tænker paa, hvordan Herren har draget os til sig i disse Dage og bevaret os, saa maae vi forundre os. Han vil fremdeles altid være med os: ja ogsaa i den næste Konferents vil det vise sig, hvor trofast han er.

Jeg har seet, at Herren er med os. Skjøndt vi ikke ere enige i ethvert Punkt, saa er det dog kosteligt at vi ere enige om en saadan Frelser. Idet vi gaae fra Konferentsen, lader os ikke tænker paa noget Andet, end paa den forunderlig, hellige, evige Enighed om Jesus! Han vil vedblive at være med os. Han vil bygge sin Menighed i Syd og Nord. Derfor ville vi kaste os paa ham. Vi have jo ingen Anden end ham. Vor Afskeed være da i ham! Vi have Aarsag til at frygte for os selv. For mit eget Jeg frygter jeg mere end for Satan. Den værste Fjende er i vor egen Barm; men Gud er mægtigere en vort Hjerte. Lad os sætte vort Haab til ham. Og da der blev sagt før, at vi havde Aarsag til at takke denne eller hiin, saa vil jeg ogsaa paa Konferentsens Vegne udtale vor skyldige Tak til BroderSøren Hansen og til vore Skrivere saavelsom til hele Menigheden i Jetzmark for dens Gjæstfrihed og Venlighed. Gud velsigne alle dem, som berørte os Kjærlighed, i Tid og Evighed!

Det var os en kjær Pligt, at takke de kjære Brødre; men Du, vor høilovede Frelser, modtag Du vor egentlige Tak!! Du har været hos os i disse Dage — Du har hjulpet os. Synderne, som bleve begaaede, ere vore; men al det Gode, er fra Dig. Vi ville ikke opløse Konferentsen, førend vi have bragt Dig vor hjertelige Tak for Din Naade i disse Dage. Bestænk vore Hjerter med Dit dyrebare Blod. Vi trænge dertil. Forlad os, o Fader, alt hvad Daarligt, vi have gjort i disse Dage, enhver ond Tanke, ethvert daarligt Ord, enhver forkeert Mening. Forlad, forlad os det altsammen! og giv os herefter Naade til paa den rette Maade at bede Fadervor. Tag os nu i Dine almægtige Arme, Herre Jesus! Følg os hjem Enhver til Sit! Og Du, vor kjære Fader, Du vor naadige Frelser og Du vor dyrebare Trøstermand, være høilovet i Evighed. Amen.